

Portugal afviste i et indlæg samtlige beskyldninger og tog navnlig afstand fra beskyldningerne om at drive racepolitik. Retningslinjerne for den portugisiske politik i de afrikanske områder ville ikke blive ændret af den nye portugisiske regering.

II. Forhandlingerne om resolutionsforslaget.

Et efter debattens afslutning fremlagt resolutionsforslag afveg ej heller i realiteten fra tidligere resolutioner. Nogle af de konstitutionelt og politisk kontroversielle bestemmelser — bl. a. om afbrydelse af visse økonomiske forbindelser samt en henstilling til Sikkerhedsrådet om iværksættelse af økonomiske sanktioner — var visse ikke direkte medtaget i teksten, ligesom sprogbrugen var mere moderat, men en operativ paragraf, der godkendte koloniudvalgets rapport samt udvalgets konklusioner og rekommandationer, var i realiteten ensbetydende med en bekræftelse af 22. Generalforsamlings resolution.

Efter forslaget fremlæggelse rettede Ghanas repræsentant i 4. udvalg imidlertid henvendelse til de nordiske — og nogle andre vestlige landes — delegationer og meddelte, at en række afro-asiatiske lande af moderat observans ønskede at sondere mulighederne for at få 23. Generalforsamlings resolution om Portugals kolonier vedtaget på et bredere grundlag, og at man i denne forbindelse var interesseret i at erfare, hvilke bestemmelser de pågældende andre lande fandt uacceptable i den fremlagte tekst. Efter en indbyrdes nordisk drøftelse lod de nordiske delegationer Ghanas repræsentant vide, at de væsentligste betænkeligheder for deres vedkommende knyttede sig til en præambuler paragraf, der betegnede situationen i Portugals kolonier som en trussel mod international fred og sikkerhed, hvilken sprogbrug indicerer, at spørgsmålet falder ind under pagtens kapitel VII, der hjemler tvangsforanstaltninger, samt den operative paragraf, der godkendte konklusionerne og rekommandationerne i koloniudvalgets rapport, hvilket som nævnt i realiteten indebar en bekræftelse af 22. Generalforsamlings resolution. Dette førte til, at den afro-asiatiske gruppe tilbød, såfremt de nordiske lande en bloc ville stemme for resolutionen, at ændre den pågældende præ-

ambulære paragraf således, at der kun blev konstateret „en alvorlig forstyrrelse af international fred og sikkerhed“, hvilken sprogbrug var hentet fra en sikkerhedsrådsresolution fra 1965 og ikke henfører situationen til noget bestemt kapitel i FNs pagt, og den pågældende operative paragraf således, at Generalforsamlingen udtrykte sig uforbindende om koloniudvalgets konklusioner og rekommandationer.

På denne baggrund besluttede de nordiske lande sig for en positiv stemmeafgivning uanset betænkeligheder ved en række af forslaget andre paragraffer. Man lagde herved vægt på, at den afro-asiatiske gruppe havde strakt sig langt i sit forsøg på at moderere resolutionsteksten, hvorfor det måtte forekomme betænkeligt ikke fra nordisk side at yde et bidrag til den forsøgte tilnærmelse. Man hæftede sig ikke alene ved hensynet til forholdet til den afro-asiatiske gruppe i almindelighed, men også og ikke mindst ved hensynet til de moderate lande inden for gruppen og deres muligheder for fremover at øve større indflydelse, idet de med Ghana i spidsen efterhånden havde sat deres prestige på spil i sagen. Hvis de nordiske lande fastholdt at ville afstå uanset de foretagne ændringer i teksten, ville dette have spillet initiativet i hænderne på de mere militante lande inden for den afro-asiatiske gruppe, der ønskede en rabiat resolutionstekst og tilskyndedes heri af kommunistiske delegationer, som kun ugerne så positive vestlige stemmer på resolutionsforslaget.

III. Resolutionen.

Forslaget, i hvis endelige udformning den operative paragraf om koloniudvalgets rapport var udgået — idet nogle afro-asiatiske lande fandt, at alt andet end en godkendelse ville være en krænkelse af koloniudvalget — vedtoges herefter af 4. udvalg og opnåede ved afstemningen i Plenarforsamlingen, hvor det vedtoges den 29. november 1968 (res. 2395), 85 stemmer for (afro-asiatiske, latin-amerikanske, de kommunistiske og de nordiske lande samt Canada, Grækenland, Irland og Østrig), 3 imod (Brasilien, Portugal og Sydafrika), medens 15 afstod (vestlige lande, herunder Frankrig, Storbritannien og USA, samt Cuba, Ecuador, Malawi, Mexico og Peru). I den således vedtagne resolutions operative del *fordømmes* den por-